

Velfærd i forandring

Nye grænseflader mellem civilsamfund og offentlig velfærd

Dansk Gerontologisk Selskab inviterer igen i år til National Konference om Aldring og Samfund. Konferencen holdes i år på Syddansk Universitet i Odense den 31. oktober 2024.

Fra mange sider meldes det, at den danske velfærd skal nytænkes. Det gælder ikke mindst velfærd på ældreområdet. Ønsket er blandt andet formuleret i regeringens udspil til en ældrereform. Et af omdrejningspunkterne er, at flere skal samarbejde, så velfærden skabes på tværs af offentlige og private aktører, civil- og lokalsamfund og pårørende. Behovet for nytænkning begrundes både i den demografiske udvikling, en stigende kompleksitet i pleje- og omsorgsopgaverne, samt manglen på arbejdskraft.

På årets nationale konference om aldring og samfund stiller vi skarpt på de nye tendenser. Vi ønsker at belyse og diskutere muligheder og udfordringer, når flere aktører skal involveres i at skabe velfærden for de ældre borgere, der er særligt sårbare.

Hvis vi skal forstå ønsket om at inddrage flere aktører, må vi se nærmere på, hvad velfærd på ældreområdet er og hvordan velfærd, velvære og livs-

kvalitet hænger sammen. Hvad skal der til for at sikre et betryggende samarbejde, som bygger på tillid og fortsat kvalitet i den offentlige velfærd? Og hvordan undgås det, at de nye tendenser som reformen lægger op til, fører til større ulighed? Ikke alle kan leve op til de forventninger, der stilles til ældre medborgere, pårørende og civilsamfund. Som mennesker har vi alle brug for at give og modtage omsorg. Velfærdsstaten er truet fra flere sider, og forskere har talt om en decideret omsorgskrise i de nordiske velfærdsstater, som vil kunne påvirke velfærdsstatens bæredygtighed på længere sigt.

På konferencen vil du kunne deltage i præsentationer og debatter om betingelser, muligheder og perspektiver på de forandringer i velfærden, der er i gang. Vi har i år foretaget nogle ændringer i typen af konferencepræsentationer sammenlignet med de foregående år. Dette gør vi for dels at øge interaktionen mellem deltagerne på konferencen, dels for at alle oplæg kan nå ud til et bredere publikum. Der vil være plenumforedrag, symposier og poster-præsentationer.

Vi ser frem til endnu en god konference med stof til eftertanke.

Venlig hilsen
DGS, bestyrelsen

Konferenceprogram

09.00 – 09.30	REGISTRERING, MORGENKAFFE	GYDEHUTTEN N
09.30 – 10.00	FÆLLES SESSION	O100
	Velkomst og introduktion v. forperson for Dansk Gerontologisk Selskab Jette Thuesen.	
10.00 – 10.45	FÆLLES SESSION	O100
	FRA FATTIGGÅRD TIL ÆLDREREFORM	
	Jørn Henrik Petersen, professor emeritus, SDU.	
	I en tour de force bevæger Jørn Henrik Petersen sig fra middelalderens understøttelse af de gamle, over det reformatoriske syn, bekæmpelsen af tiggeriet, forsøgene på en egentlig offentlig støtte, tilbageslaget i 1800-tallet med oprettelse af fattiggårde, udviklingen af socialhjælpsstaten på vejen mod en velfærdsstat, velfærdsstatens erosion, udviklingen af konkurrencestaten, tanken om samskabelse for slutteligt at kaste et blik på ældrereformens.	
10.45 – 11.00	PAUSE	
11.00 – 12.00	FÆLLES SESSION, PANELDEBAT	O100
	VELFÆRD I FORANDRING. NYE GRÆNSEFLADER MELLEML CIVILSAMFUND OG OFFENTLIG VELFÆRD	
	Ordstyrer: Andreas Paulsen, chefkonsulent og bestyrelsesformand.	
	Deltagere:	
	Mette Kierkgaard, ældreminister.	
	Abelone Glahn, journalist og forfatter.	
	Mette Raun Fjordside, direktør i Alzheimerforeningen.	
	Karen Christensen, professor, Roskilde Universitet.	
12.00 – 12.45	FROKOST	GYDEHUTTEN N / CAMPUSTORVET

POSTER WALK 1 (Chair: Jette Thuesen)

1: Prioritering af ernæring i hjemmeplejen i en dansk kommune ud fra et ledelses-, medarbejder- og borgerperspektiv

Mette K. F. Iversen og Trine Vase Bendtsen, lektorer ved Ernæring og sundhedsuddannelsen, VIA University College.

2: Med hverdagen i fokus – VEGA NETVÆRKET

Kirsten Kiel Nielsen, Louise Rønne Bengtson, Pia Østergaard, Marie Holst Henriksen, [Birgitte Højlund](#).

3: Underernæring – et skjult samfundsproblem

[Tine Launholt](#), ph.d.-studerende, Sygeplejerskeuddannelsen, UCL University College, Vejle, og Klinisk Institut, Syddansk Universitet, Hanne K. Kristensen, Lena Aadal, Palle Larsen.

4: Forebyggelse af proteinunderernæring blandt ældre: Vejledning er ikke tilstrækkeligt hos alle

[Paolo Caserotti](#), Syddansk Universitet, Sussi Friis Buhl, Ilaria Marcella Piccinini, Anne Marie Beck.

POSTER WALK 2 (Chair: Charlotte Nilsson)

5: Lokalsamfundsindsatser til opsporing af synstab blandt ældre borgere i alderen ≥ 75 år: et systematisk review

[Andrea Nedergaard Jensen](#), ph.d.-studerende, Sjællands Universitetshospital, Roskilde, Birte Bay Højsted, Victoria Eichel, Mie Klarskov Jensen, Torben Lykke Sørensen, Maria Kristiansen.

6: Vurdering af håndgrebsstyrke og basis mobilitet hos voksne patienter på et akuthospital afdækker forskellige aspekter af fysisk funktion

[Christian Have Dall](#) (seniorforsker, lektor), Camilla Kampp Zilmer, Hanne Nygaard, Rasmus Gregersen, Charlotte Suetta, Morten Tange Kristensen. Bispebjerg og Frederiksberg Hospital.

7: Proaktiv opsporing af uopdaget synstab

[Birte Bay Højsted](#), ph.d.-studerende, kandidat i Optometri og Synsvidenskab, Øjenafdelingen, SUH Torben Lykke Sørensen, Maria Kristiansen, Andrea Nedergaard Jensen.

8: Visitationsprocesser til personlig hjælp og støtte for ældre med overforbrug af rusmidler

[Jonas Strandholdt Bach](#), adjunkt, Bagga Bjerger, Center for Rusmiddelforskning, Aarhus Universitet.

POSTER WALK 3 (Chair: Mette Andresen)

9: Betydningen af et uopfyldt børneønske for ensomhed og depression senere i livet

Signe Garfield Nielsen, Kirstine Maarup Høeg, Charlotte Juul Nilsson, Lone Schmidt.
Afd. for Social Medicin, Institut for Folkesundhedsvidenskab, Københavns Universitet.

10: Konkurrerende institutionelle logikker i en tværfaglig kommunal hverdagsrehabiliteringspraksis

Mette Hartvig Hansen, ph.d.-studerende, Afdeling for Anvendt Sundhedsforskning, UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole og REHPA, Videncenter for Rehabilitering og Palliation, Jette Thuesen, Hanne Peoples, Henry Larsen.

11: Frivillige Forbindelser – Et projekt om samskabt inklusion af sårbare seniorer i frivillige foreningsfællesskaber

Tine Fristrup, ph.d. og lektor ved DPU, Aarhus Universitet.

12.45 – 13.45 TO PARALLELE SYMPOSIER

SYMPOSIUM 1

0100

VORES – VELFÆRD OG RELATIONER ET SUNDHEDSPROJEKT. UDVIKLING AF EN NY OUT-REACH CARE-PRAKSIS MED SAMSKABELSE SOM SIN KERNEOPGAVE

Trine Schifter Larsen, lektor, Department of Clinical Research og Department of Orthopaedic Surgery Hvidovre og Amager Hospital,
Nicolas T. Munk, ph.d.-studerende, UCSF, Copenhagen University Hospital, Rigshospitalet,
Sophia Alberte Fisker Rasmussen, ph.d.-studerende, Department of Clinical Research, Copenhagen University Hospital, Hvidovre,
Jette Christensen, chefterapeut, Department of Physiotherapy and Occupational Therapy, Copenhagen University Hospital, Hvidovre.

Formålet med projektet er at formidle et flerårigt samskabende partnerskabseksperiment, hvor to centrale ankerinstitutioner i samfundet; hospital og sundhedsuddannelser, rækker ud i lokalsamfund for at skabe sundhedsfremme gennem et relationelt community afsæt samt nye adgange til sundhedsvæsenet for mennesker, hvor den kan være udfordret.

SYMPOSIUM 2

097

GENERATIONSMØDER, GENERATIONSUDVEKSLING OG INTERGENERATIONEL OMSORG

Marie Konge Nielsen, Professionshøjskolen Absalon og Syddansk Universitet og Line Hillersdal, lektor, Institut for Antropologi, Københavns Universitet og docent ved Københavns Professionshøjskole (i samarbejde med Jonas Winther, adjunkt, og Ala Zareini, ph.d.-studerende).

Symposiet vil præsentere forskellige forskningsprojekter, som omhandler generationsmøder, generationsudveksling og intergenerationel omsorg: Et godt arbejdsliv som sygeplejerske i et generationsperspektiv, og generationelle omsorgsforståelser i praksis.

13.45 – 14.00

KAFFE

14.00 – 15.00 TRE PARALLELLE SYMPOSIER

SYMPOSIUM 1

0100

HAR VI EN OMSORGSKRISE I DANMARK? EN DISKUSSION AF NYE LØSNINGER OG NYE UDFORDRINGER

Annette Bilfeldt, Anne Leonora Blaakilde, Karen Christensen, Betina Dybbroe, Sidsel Lond Grosen, Agnete Meldgaard Hansen, Annette Kamp, Anne Liveng, Nete Schwennesen. IMT; RUC.

Baseret på en række etnografiske arbejder vil deltagerne i dette symposium præsentere og diskutere forskellige løsningsmodeller og deres implikationer: Den stigende inddragelse af pårørende i ældreplejen, indhentning af migranter som arbejdskraftreserve og anvendelsen af velfærdsteknologier. Symposiet afrundes med en opsamling og debat om velfærdsstatens robusthed og fleksibilitet overfor nye samfundsmæssige udfordringer.

SYMPOSIUM 2

097

ENSOMHED OG FRIVILLIGHED

Julie Dalum, specialkonsulent, Afdeling for Fællesskaber, Center for Ældreliv og Innovation, Sundheds- og Omsorgsforvaltningen i Københavns Kommune, Linda Kolkur Tougaard, faglig leder i Hjemmeplejen Amager og Michael Frederik Woller, leder for administrationen og digitalisering i Hjemmeplejen Vesterbro/Kgs. Enghave/Valby.

Københavns Kommune har siden 2017 arbejdet systematisk med at opspore og afhjælpe ensomhed blandt hjemmehjælpsmodtagere i samarbejde med civil- og lokalsamfundsaktører. Visionen er at sætte tidligere ind med forebyggelse og rehabilitering i samarbejde med civilsamfundet, bygge bro til fællesskaber og åbne vores enheder for flere frivillige, hvor vi tør give ansvaret videre i et ligeværdigt samarbejde. Med symposiet vil vi udbrede kendskabet til vores metoder for systematisk ensomhedsopsporing i hjemmeplejen og fortælle om vores nye samarbejde, hvor vi åbner dørene til hjemmeplejen op for frivillige og lokalsamfund på nye måder.

SYMPOSIUM 3, PH.D.-SYMPOSIUM

PRÆSENTATION AF IGANGVÆRENDE PH.D.-PROJEKTER. Symposieleder: Charlotte Juul Nilsson . 095

Vurdering af kognition v. hjemmebesøg

Tina Bach Hansen, ph.d.-studerende, cand.cur., Psykiatrisk Forskningsenhed Syd-Vest, Psykiatrien i Region Syddanmark, Institut for Regional Sundhedsforskning, Syddansk Universitet.

Konkurrerende institutionelle logikker i en tværfaglig kommunal hverdagsrehabiliteringspraksis

Mette Hartvig Hansen, ph.d.-studerende, Afdeling for Anvendt Sundhedsforskning, UCL Erhvervsakademiet og Professionshøjskole og REHPA, Videncenter for Rehabilitering og Palliation.

Underernæring – et skjult samfundsproblem

Tine Launholt, ph.d.-studerende, Sygeplejerskeuddannelsen, UCL University College, Vejle, og Klinisk Institut, Syddansk Universitet.

Forhandlet omsorg: Skæringspunkter mellem professionel og uformel omsorg i den danske ældrektor

Ala Jamal Zareini, ph.d.-studerende, Institut for Sygeplejerske- og Ernæringsuddannelser, Det Sundhedsfaglige Fakultet, Københavns Professionshøjskole.

15.00 – 15.15

KAFFE

15.15 – 16.00 FÆLLES SESSION

0100

PÅRØRENDE: TALSPERSON, RESSOURCE OG MENNESKER MED EGNE BEHOV

Rikke Aarhus, chefanalytiker, VIVE.

Pårørende har i mange år været genstand for en debat om, hvilke opgaver henholdsvis velfærdsstaten, civilsamfundet og pårørende skal varetage, når syge og alderssvækkede borgere har brug for hjælp. Denne debat ses også i de nærværende diskussioner af velfærdssamfundets indretning, bl.a. på ældreområdet. Her tildeles pårørende en fremtrædende rolle som samarbejdspartner og bidragsyder på linje med civilsamfund og offentlige og private aktører. Men hvilke opgaver og roller har pårørende allerede i dag? Hvordan hænger opgaver og roller sammen med den måde velfærdsydelser er strukturerede og organiserede på? Og hvilke konsekvenser har det at blive set som en ressource? Det er nogle af de spørgsmål, som vi i dette oplæg vil belyse med afsæt i interviewundersøgelsen 'At være pårørende i Danmark', som VIVE har foretaget i samarbejde med Danske Patienter og TrygFonden.

16.15 – 17.00

PRISUDDELINGER

0100

KIRSTEN AVLUND PRISEN

Prisoverrækkelse og forelæsning ved prisvinder, læge, ph.d., Siri Smedemark.

VEGA-PRISEN

17.00 – 17.15

AFSLUTNING – TAK FOR I DAG.

0100